

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

CÍMLAP. ÁRKA.	
Május: Hegyedévre	12
Év: Hegyedévre	5
Május: Hegyedévre	50

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

Egyeszedék ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Május 1.

május 1.

Ünnep van ma, amelyet nemzeti különbség nélkül milliók ünnepelnek. Ünnep van, amelyet egy eszmének szenteltek bajnokai, néhány kivétellel kérges kezű, de hevílékeny szívű munkások. Hazánkban is sok tagja van az ünneplő seregnek, szenteljük tehát ünnepnapján figyelmünket ennek az eszmének.

Nem ismerünk egy nemzetre nézve nagyobb szerencsétlenséget, mintha az egyes korszakok uralkodó eszméit nem tudja megérteni, intő szavatai iránt siket marad. A magyar nemzet soha sem tartozott azok közé, amelyek sorompót állítanak az eszmék útjába. Tudta és tudja, hogy amelyik életrevaló, azt diadalutjában megállítani nem lehet. Ez mindennél erősebb biztosíték arra nézve, hogy nem zárkózik el ridegen, merő előítéletből azon eszme elől sem, amely a munkásokat hevíti. De nem is öleli keblére elhirtelenkedve.

Az Idő végtelen óceánjában

csak egy röpke perc telt el azóta, amióta a szabadság, testvériség és egyenlőség hármasság iker eszméje diadalmasan bevonult hazánkba. — Nem győzve, hanem szívesen látva, örömmel fogadva. A jogtalanok ezrei nem úgy vitézként ki a polgári méltóságot, hanem a kiváltságosok önként rontották le a korlátokat, amelyek a nemzet fiait egymástól elválasztották.

A szocializmus eszméje nem lépett fel hasonló ellenállhatatlansággal. Még nem forta ki magát, még nem választotta ki salakját, még magában hordja azt a csirát, amelyből balvégzete fakadhat. Nem tagadjuk meg rokonszenvünket semmi olyan törekvéstől és jogosnak ismerjük el, amely százezrek sorsának megjavítására irányul. Ha csak ez volna a szocializmus célja, már bizonyára közelebb lenne azon időponthoz, amikor az ige testté válik. Ma azonban minden eddigi, elég jelentős sikerei mellett is messze van. Ennek az oka a vallástalanság és a nemzetköziség proklamálása.

A szocialisták ott kezdtek, ahol a francia rémuralom végezte: az istent akarják detronizálni.

A vagyontalan osztály a nagy vagyonu osztályok, különösen a papság elleni gyűlöletét átvitte a vallásra, sőt az istenre is. Nahát ez nevetség.

A nevetségesség pedig nem az az erény, amely valamely eszmét győzelemre vinni alkalmas. A francia rémuralom is eszmék szolgálatában állott, hadseregei, győzelmei voltak, de mikor az isten helyett az ész kultuszát vitték be, akkor már lejtőn volt és a kikerülhetetlen enyészetet semmi sem tartóztatta fel. A rémülettől megdermedt jobb érzés magához tért és végét vetette az örjögök garázdaságának.

Éppen a keresztény vallás, mert a szeretet vallása, az, amely lehetővé teheti a szocializmus győzelmét és mikor a szocialisták elvetik, a saját lábaik alól rugják ki a talajt. Lehetetlenné teszik, hogy tisztult felfogásu, magasabban gondolkozó emberek tömegesen szaporítsák seregüket. — Ilyenek hiányá-

Az ifjuság szép majusában.

Irta: Rudnyánszky Gyula.

Az ifjuság szép majusában
Rózsákrul álmodunk csupán:
A vágyak délibábjja ringat,
Szemünk, míg üzzük álmainkat,
Nem lát kenyér után.

Aztán a boldog május elszáll.
S midőn a vándor révbe ér,
Csüggedten áll meg a határon:
Csalódássá fonnyadt az álom,
Nincs rózsza, nincs kenyér.

Akinek nem kell muzsika.

Irta: Zöldi Márton.

Fővárosunkban örvendetesen fejlődik a klubélet. De még mindig sok hiányosság mutatkozik. A rendőrség, mint halljuk, most a Megzsaroltak klubjának létesítésén fáradozik. Kétség'elenül hézagpótló vállalkozás: Az utóbbi napok ugyanis beigazolták, hogy pezsdülő fővárosunkban zsarolók feles számban találhatóak. Mit ér ez, ha nincs megzsarolt. Törvénykezési szempontból a zsaroló megzsarolt nélkül csak ideális és ideig-

lenes fogalom. Fontos közbiztossági érdekek sürgetik tehát, hogy a zsarolók állandóan megfelelő mennyiségű és minőségű megzsaroltakkal egészítsenek ki. A Megzsaroltak klubjára ebben a tekintetben fontos hivatás várakozik. A rendőrségnek ugyszólván házi gyári-telepe lesz, honnan becsavágyának kielégítésére mindig szerezhet hivatásos megzsaroltakat, mi nemcsak ambícióját, de a magyar börtönügyet is előnyösen fogja fejleszteni.

Közművelődési tekintetéből nem csekélyebb jelentősége van a most alakuló Zenegyűlölök egyesületének. A logikával elegyes statisztika örök törvényei sürgetik e klub keletkezését. Nézetünk szerint égető szükség kielégítéséről van szó. A helyzet ez: a fővárosban évek óta fényes eredménnyel sztagnál a Zenekedvelők egyesülete, holott a koncertek statisztikája azt mutatja, hogy 1000 emberre átlag 1 és 2/5 zenekedvelő jut.

Ha ez elenyésző csekély hányad a klubéletre alkalmas, mennyivel szükségesebbnek látszik a tulnyomó többségnél az egyesülési szellemet megteremteni.

Hivatásos zenegyűlölök egyesüléséről van szó, olyan emberek társulásáról kik a muzsikát őszinte meggyőződéssel gyűlölik. A közönyösek a számításon kívül esnek.

A legelszántabb zenegyűlölök természetesen a zeneszerzők, kik a saját muzsikájukon kívül mindenegyébb hanghullámot elkeseredetten üldöznek. Mély és igazi megvetést találtunk a zene iránt a zongoratanároknál, kiknek életében és idegeiben a C durskála oly iszonyu pusztításokat vitt véghez. Ezeket nem egyszer látjuk fogcsattogva dühöngeni, ha muzsikáról van szó.

Első osztályu zenegyűlölök toborozhatók a zenekritikusok tisztas céhéből; kiknek egész élete abban telik el, hogy epés kedélyvel és zenelekszikkonnal fölfegyverkezve a diszharmonióra leselkedjenek. E szármalmas teremtmények az örök melódiákat csak akkor, csak úgy tudják élvezni, ha egy öreg hiba csuszik belé. A gikszeren innen a muzsika előttük banális es gyűlöletes forgalom.

De a legelkeseredettebb zenegyűlölök a szomszédok. Értjük azokat a szerencsétlen egzisztenciákat, kiknek lakás viszonyaik úgy alakulnak, hogy a szomszéd lakásban zongorák léteznek. Ezeknek gyűlölete a muzsika iránt hihetetlen mélységeket mutat. Olni, gyilkolni képesek, ha egy tört akkordot, vagy akárcsak egyharmincketted taktust hallanak.

A kiakolbólitott operaintendánsok szintén kitűnő kvalitásu zenegyűlölök,

ban pedig soha sem tognak célt érni.

A szocializmusnak is szüksége van nagy emberekre, akiket a törpék tömege nem pótolhat.

De mit kínálnak a szocialisták a vallás helyett? A szocializmus minden, vallás is; megszenteli az embereket és csuda módon annyira megszelidíti, hogy uralma az isten békéjének megvalósulása. Elismerjük, hogy a szocializmusban van erkölcsi erő, amely bajokait összetartja és győzelmekre segíti. Ez az összetartás eddig másban nem nyilvánulhatott mint, hogy a különböző nemzetbeli szocialisták egymást kölcsönösen, testvériesen támogatják törekvéseikben. Kell-e azonban példát idézni arra, hogy a kölcsönös érdeklődés és részvétel megvolt a nemzeteknek szabadságaik kivívására irányzott törekvéseiben is. A közös szenvedés öröktől fogva összefűzte a szenvedőket. A hittagadó szocialisták tehát vakhitűek akkor, midőn az együttérzésnek akkora erőt tulajdonítanak, amely az emberiséget szétválasztó természet alkotta korlátokat: a nyelvbéli különbözőségeket, a faji és nemzeti jellemek ellentétességét elenyésztetni képes.

Ez a képtelen feltevés bizonyára abból ered, mert a különböző nemzetbeli szocialisták érdekei még sehol sem jutottak összeütközésbe. A szocialista testvériség még nem került tűzpróba alá mostanig. Most, a legközelebbi mult napokban azon-

valamint azok az énekesek kik hangjukat és szerződésüket elveszítették.

Agilis tagjai lesznek a zenegyűlölők klubjának a csőd szélén fészkelődő zeneműkereskedők, valamint a nyugalombavonult köristák, kik 30 frt. havi fizetésért kornyikálták végig egész életükben: A gróf belefut a vízbe . . .

De kilátás van arra, hogy a Zenekedvelők egyesülete testületileg átpártol a Zenegyűlölők klubjához. E kitűnő egyesület ugyanis az utolsó két esztendőben oly kedvtelenül kedvelte a zenét, hogy halló-érzékének látható részét: a fülét sem mozgatta. A fülnek pedig nemcsak az állatrájban, de a muzsikában is fontos szerepe van. Fül nélkül, mondják a zenetudósok, nincs sem fül-, sem filharmónia. A muzsika par excellence fülkérdés. A zenekedvelés pedig, mint egyesület, ma már fülönfogva sem tud prosperálni. Es ezzel megnyílt a zenegyűlölet korszaka. Utótt a szabadság órája! A hangok kiszabadulnak a hangjegyek béköiből s a karmesterek káplárbotja nem fog zsarnokilag suhogni.

S a zenegyűlölet uralomra jut, ha klubjának alapszabályait a miniszterium helybenhagyja, öröm lesz zsurokra járni. Még a Lipótvárosban is! Senkit sem fog az a veszedelem fenyegetni, hogy kegyelem nélkül végighallgassa a házi kisasszonytól a Kegyelam áriát

A Zenegyűlölők egyesületére e téren nagy reformok várnak. Vajha beváltaná e várankozásokat!

ban megtörtént a tűzpróba és a szocialista testvériség nem állotta ki! Galiciában a zambori—piankai vasuti vonalat építő munkások sztrájkolnak kiváltképen azért, hogy az építő vállalat magyar munkáit bocsássa el. A sztrájk a szocializmus fegyvere, következtethetjük tehát, hogy az említett sztrájkolók — ha nem is mindannyian — de részben a vezetők pedig bizonyosan — szocialisták. Ime az első érdeköszeütközés alkalmával a kenyéririgység felkelti a nemzeti gyűlölködést, a mely a nagy hangú testvériségnek nyomban nyakát szegi.

Ezzel a pókhálószerű izével akarják a szocialisták a hazát pótolni? Mi, akiknek vallásunk, hogy a nagy világon e kívül ninesen számunkra hely, áldjon vagy verjen sors keze, itt élünk, halnunk kell; — mi erre a nemzeti öngyilkosságra nem vagyunk hajlandók és akik ezt hirdetik, azoknak nem jogokat szánunk.

A szocializmus, amely a vallás és haza ellen küzd, szelmalmokkal viaskodó Don Quijotte. Aki Sancho Panza dicsőségére pályázik — kövesse.

0.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, ápril 30.

Lassan gyülekeztek a képviselők a házban, a hol ma határozottan nyomott hangulat uralkodott. Minden párton súlyos teherként nehezedett az exlex gondolata, az exlexé, a mely most már kétségtelenül bekövetkezik holnap. Valóban csak Polonyi Géza és a Zoltánok örvendeznek a jelen állapotnak, a szélbalon egyébként szintén érezték a helyzet súlyát.

Az interpellációs névszerinti szavazás után Berzeviczy Albertet hívta fel a jegyző szólásra, azonban a függetlenségi párt Eötvös Károlyt hozta be szónoknak és attól félt, hogy Eötvöst nem egyhamar hozza be a házba, már pedig ma biztató szótatot is vártak tőle a szinte kétségbeesett obstruálók.

Eötvös aztán csakugyan szóhoz jutott és két óra hosszat beszélt.

Részletes tudósításunk itt következik.

Elnök: Tallán Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Lukács László, Plósz Sándor, báró Fejérváry Géza, Láng Lajos.

Elnök megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

Következett a napirend szerint a névszerinti szavazás Wlassics kultuszminiszternek Papp Zoltánnak a Gotterhaltetárgyában beadott interpellációjára adott válasza felett A szavazást a C. betűvel kezdték. — A választ 137 szóval 59 szavazat ellenében tudomásul vették.

Ki beszéljen?

Az indennitás.

Dedovics György jegyző: Berzeviczy Albert, Ratkay, Rakovszky István és Kubik Béla felkiáltanak: A házszabályokhoz kívánok szólni.

Ratkay László a házszabályokra hivatkozva, megjegyzi, hogy miután tegnap a javaslat mellett Darányi miniszter szólt fel, most ellenzéki szónok következik.

Elnök: Utal egy Szilágyi Dezső elnöksége alatt előfordult precedensre, de meg a házszabályok szellemére is, a melyek mind azt igazolják, hogy a miniszterek bármikor beszélhetnek és nem tekinthetők olyan szónokoknak, a kik a javaslat mellett szólalnak fel. A Szilágyi elnöksége alatt döntöttek is ebben az értelemben.

Barta Ödön ellenkező nézetben van. **Berzeviczy** Albert nem akar döntést provokálni, hanem lemond az elsőbbség jogáról (Eljenzés a szélbalon.)

Beöthy Akos: T. Ház! Nagy zaj jobbról.)

Kristóffy: El van döntve a kérdés.

Beöthy fontosnak tartja a kérdést és azért utal Angliára.

Vészi József: Angliában nincs sorrend!

Beöthy: Jog szerint ellenzéki szónokot illet a szó.

Felkiáltások jobbról: Halljuk Vészit! Halljuk Vészit!

Vészi: Megmondtam a mit akartam.

Elnök kijelenti, hogy fenntartja nézetét, hogy a házszabályok szerint és jog szerint Berzeviczyt illeti a szó. (Élénk helyeslés jobbról.)

Eötvös Károly: Darányi miniszter beszédét úgy fogta fel az ellenzék, hogy az az ő javára szólt. Sok mindent elősorolt, a mire a nemzetnek szüksége van. Csakhogy ha tűz van, akkor nem a tét ablakokat kell javítani, vagy kapanyelet csináltatni, hanem oltani kell. A helyzet ma olyan hogy annak megoldása a nemzet jövőjével függ össze. Két felfogás áll itt szemközt egymással! A király akarata, a melyet a kormány képvisel, és a nemzet akarata, a melyet ők képviselnek. Ha ez a két akarat összeütközik egymással, egyiknek, vagy a másiknak bukni kell, vagy pedig a két akaratnak becsületesen ki kell egyeznie. De miért beszélt Darányi egyre a nemzet makacságáról és miért nem a másik akaratról, a mely szembeáll velünk, s a mely semmivel sem szentebb, sem fontosabb, mint a nemzet akarata (Zajos helyeslés a szélbalon.)

A miniszterek nemcsak a koronát képviselik, hanem a nemzetet is, miért nem törődnek tehát a nemzet érdekeivel is. Holott ennek a nemzetnek minden összegyűjtött kincsét másfelé viszik, elhordják, sőt még a királyát is elviszik osztrák császárnak. (Tetszés, derűtség.) És ha így a nemzet mindenét elviszik, mit akar Darányi a szorgalomra való buzdítással? Hogy a magyar nemzet két annyit dolgozzék, hogy két annyit vigyenek el a nemzetől. (Zajos derűtség.)

Darányi jó magyar ember, ha egy magában eltűnedezik, de itt a házban kitört belőle a nemzetellenes kifakadás. (Ellenmondások.) Ez csak arra a helyzetre szomorú, a melybe a mi jeles embereink jutnak, ha a kormányra kerülnek. Nem csodálkozik tehát a Darányi méh hasonlatán. Mert a méhek is gyűtenek, de mások viszik el gyűjteményüket. (Zajos derűtség.) Ez a nemzet is dolgozni, gyűjteni akar, de mások számára. (Helyeslés.)

A miniszter latin idézetei a nemzet

hatalmasaira illenek, a kik sohasem tördtek nagyon a nemzet szabadságával. Ennek a szegény nemzetnek legalább az az önérzetével kell törődni.

A miniszter azt kívánja, hogy a külföld tudja, ismerje a mi dinasztikus érzelmeinket. De hát mit érünk el vele? Hiszen igaz, mi dinasztikusok vagyunk, sokkal inkább mint óhajtja és a mint javunkra van. (Tetszés.)

De ha megtudja a külföld, hogy miért vagyunk a legdinasztikusabbak, akkor a becsület utolsó foszlányai isszét-foszlanak rólunk. (Zajos tetszés a szelbalon.) Ezután a miniszterelnök minapi bucsubeszédéről szól, a mely őt is meghatotta. Nem örül távozásának, mert nem tudja, hogy ki következik utána. Elvárta volna azonban, hogy Széll felvilágosításokat adott a jövőre nézve.

Rakovszky István: Bánffy se tette.

Eötvös: Mit akar mindig Bánffyval, ha van számadása vele, vessen számot.

Rakovszky: A Bánffy harcban én is így beszéltem.

Eötvös: Azt én nem helyesletem. Egyébként mit emlegeti egyre Bánffy. én sem bántom a Rakovszky ur szentjét (Zajos derűtség.)

Ez a terem Széll számára már betegszoba, a barátok jobbról is, balról meglátogatják és vigasztalják.

Széll Kálmán miniszterelnök: Ne sajnálkozzék!

Eötvös Széll beszédére utalva azt fejtegeti, hogy a dinasztia mindig a saját érdekeit követte és nem a nemzetét. Sőt épen azért lépett ki a Deákpartból, mert az a meggyőződése keletkezett, hogy a nemzet és a dinasztia érdeke össze nem egyeztethető és hogy a 67-es mű meg van hamisítva, a kiegyezés szelleme a végrehajtással össze nem egyezik. Ezen az állapotban segíteni kell. Ő is hive volt Deáknak, de ő nem így értette a kiegyezés végrehajtását és nem tartotta művét örök műnek. Hivatkozik Kossuth Lajosra a ki bizonyítva nem gondolt a kétfejű sasos hadseregre és a Gotterhaltera, a mikor magyar hadserege szervezésére gondolt. Szól ezután a vidéki külldötségekről, a minél meghatóbbat parlamenti pályáján nem látott.

Fejérváry miniszter valamit közbeszól, állítólag azt, hogy megvetni való! mire percekig tartó zaj keletkezett, az ellenzék rendreutasítást követelt.

Elnök nagynehezen lecsillapítja a zajt és megállapítja, hogy a honvédelmi miniszter nem is szólott közbe.

Vészi: Privát megjegyzést tett nekem!

Endrey: Lenyelte a miniszter. (Nagy zaj.)

Kubik: Visszaszívta!

Fejérváry: Nem szívok vissza semmit!

Kubinyi Géza: Fejérváry nem szókott vissza szívni valamit! (Folytonos zaj.)

A végül helyreállott esendben az ellenzék szünetet kér, mire az elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

Eötvös folytatja beszédét.

Eötvös után felállt

Kossuth Ferenc ismételte pártja nevében a párt határozatát és azt kívánta, hogy a kormány vonja vissza a katonai javaslatokat.

Széll Kálmán: kijelentette, hogy a kormány számolt magával és a kisebbség erősszakosságának nem engedhet.

Rátkay László azt indítványozta, hogy a ház az ex-lex alatt függessze fel üléseit Kéri Apponyi Albertet, hogy a válság

elintézéséig ne érintkezék a pártkörrel, hogy ezzel is kifejezze a pártokfeletti állását.

Apponyi Albert gróf általános helyeslés közben kijelentette, hogy elnöki állásában soha irányítást el nem fogadott, ha valaki kételkednék pártatlanságában, tegyen bizalmatlansági indítványt, ő azonnal lemond az elnökségről. A magyar nemzet méltóságát megsérteni soha sem engedi.

Lengyel Zoltán és **Szentiványi Árpád** felszólalása után az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Városi közigazgatás.** Debrecen város közigazgatási bizottsága május hónap 5-én kedden délután 3 órakor **Puky Gyula** főispán elnöklete alatt tartja meg rendes havi ülését, a melyen az egyes szakelődök szokásos jelentéseiket teszik meg az április hónap közigazgatási életről.

× **A közkórház szabályrendelete.** Debrecen város közkórháza ügyvezetésére tudvalevőleg szabályrendeletet készítettek a melyet folytatódólagosan tegnapi ülésében tárgyalta a kórházi bizottság. A szabályrendeletet, — melyet némi módosításokkal elfogadott a kórházi bizottság a legközelebbi közgyűlés színe elé fogják terjeszteni.

Agrói-ágra.

A méltóságos ur és a talyigák.

Egy lap megirandó emlékirataiból,

A mit ma mesélek, megtörtént,

Volt egyszer egy szeretetreméltó belügyminiszterünk, a kinék időnként házhoz kellett szállítanom egy-egy darabka friss asznapi közvéleményt,

A kegyelmes ur ugyanis rendszeren a következő kérdéssel fogadott engem az ő kedélyes otthonában:

— Nos kedves Franciscus, mit beszélnek a városban?

Egyszer a miniszter — a kihez akkortörténetesen az ő pénzügyminiszter kollégája is eljött fekete kávéra — különösen jó havannaszivarral tömte be az én rossz szájamat, Ettől természetesen megeredt a szavam,

— Olyat beszélnek, kegyelmes uraim, — feleltem a szokásos kérdésre — amin lesz mit nevetni a városban, ahogy az Álarcosbál operában suttozja a kórus,

— Halljuk! — szólt kórusban a két államférfiu,

— Hát kérem alássan, van egy városka odalenn az Alföldön, a melynek a lakossága kubikostalyigákat farag. Ez nem baj, De az már nem járja, hogy az a kis fészek ősidők óta ellenzékileg bakafantokodik. Így gondolkozhatott a kereskedelmi miniszter ur ő nagyméltósága — legalább a rossz világ ezt beszéli róla — és egyik tanácsosát tágkörű megbízással küldte le abba a kis kuruc fészekbe, hogy hathatósan és tapintattal lendítse ott a — háziipart, A méltóságos ur inkognitó érkezett a lepártolandó városkába, És még aznap este kvaterkázás közben csakhamar megismerkedett egypár paraszt korifeussal,

— Azt hallottam, hogy maguk talyigákat készítenek,

— Jól hallotta az ur,

— És mit kóstál maguknál egy darab kubikostalyiga?

— 2 forint 25 krajcárt,
— Ugy, — És ha ötezer darabot rendelnek?

A kurucok összenéztek, Csodálkozó és gyanakvó pillantásokkal méregették végig a titokzatos idegent, aztán hosszas, suttozó tanácskozásra huzódtak össze az asztal tulsó végén,
— Végre a konferencia feje kihirdette az eredményt,

— Ha ötezer darab talyigát rendel az ur akkor három forint 30 krajcárjával adjuk darabját,

— Megbolondultak kendtek? — kiáltott haragosan a tanácsos ur, — Ha egy talyigát két forint huszonöt krajcárért csinálnak, hogy kérhetnek ötezernél darabjért három forint harminc krajcárt? Hisz az egész világon annál olcsóbb a portéka, minél többet rendel az ember belőle.

— Nálunk nem.

Ez volt a nemes kupaktanács utolsó szava Nem használt ott a kapacitálás. A tanácsos ur még azt sem volt képes megtudni, hogy mi tulajdonképpen az alapja a rejtélyes kalkulának.

A kudarcától dühösen tért nyugovóra és másnap reggel kihajtatott a pályaudvarra, hogy hazautazzék. Korán érkezett ki a vasúthoz. A Perronon felismerte az előző nap egyik talányos matematikusát, Nehány pohár nehéz bor a ven déglőben végre megoldotta a derék háziiparos nyelvét,

— No édes barátom, ha csakugyan bizik a böcsületes ábrázatomban, hát őszintén megmondja nékem, hogy miért is drágult meg egyszerre olyan nagyon az a talyiga,

— Megmondom, — ha tud hallgani a ténsur,

— Tudok,

— Hát kérem szeretettel, mi csak akkor adhatjuk két forint huszonöt krajcárjával a talyigát, ha valaki legfeljebb 40-50 darabot rendel belőle, Mert ilyenkor a kinestári erdőből lopjuk hozzá a fát, De ha valakinek egyszerre 5000 darab köll, ahhoz nem lehet eleget lopni-már ilyenkor készpénzért muszáj vásárolnunk a fát és azért drágább a talyiga,

*

— Eh si non e vero, e ben trovato! — szólt kissé kelletlenül a pénzügyminiszter,

Belügyi kollégája nevetve felelt,

— Hagyd csak kérlek, Lehet valami a do-logban!

F—s.

Május.

Kisarjadt a mezőkön a fű és halaványzöld, zsenge levél pattan ki az elvetett magból.

Május van.

Pipacs virágos réteken arany színű hullámokat fodroz a májusi nap és szerte az élet mezején, a televényes, kalászkijajtó földeken sűrű rendekben vonul fel a munka hadserege, hogy csengő ásójával és csillámló ekevasával meghódítsa a világ legnagyobb hatalmát a földet.

Mert vajjon van-e nagyobb hatalom a földnél? Mi, emberek, akik egyenként és összesen, a világ középpontjában képzeljük magunkat s akik saját lagos egyéni távlatunkból úgy látjuk, hogy értünk van a teremtés s hogy körülöttünk forognak a csillagrendszerak, mi magunk

el. — Hát azt tudják e mán kendtek hogy május elsején begyün Magyarországra az ek-lek?

— Nem tudjuk biz mink!

— De hát azt tán tudják mi az az ek lek?

Nagy esönd támadt erre, a mit az egyik vállalkozó szellemű fiatal munkás tört meg, mondván:

— Honne, hiszen lüttem is mán.

— Nono, ecsém, nem komégyia ez. Azt jelenti, hogy május 1-től fogva a király minálunk beszűntet mindenféle vonatot.

Persze nagy riadalom támadt erre a munkások között és azok, a kiknek a családja Mindszenten maradt, elhatározták, hogy még május elseje előtt hazamennek, mert kitudja, mikor indul meg újra a vonat? Többen abbahagyták a munkát és a mai napon tényleg haza is mentek. Apró János vezetése mellett, nehogy megszűnjön a vonatjárás, mielőtt ők megláthatnák a családjukat.

* **Tavaszi nagyvásár Szalacson.** Szalacson május 6-án szerdán lesz a tavaszi nagy vásár: még pedig aznap egyszerre lesz mind a kirakodó, mind az állatvásár.

* **Könyvkereskedők munkaszünete.** A helybeli könyvkereskedők közös megállapodás folytán elhatározták, hogy üzleteiket Május 1-től augusztus 20-ig minden vasárnap zárva tartják, ugyanezen idő alatt pedig naponként fél 8 órakor zárnak, mit is ezuttal örömmel hozunk tudomására a nagyérdemű közönségnek. Ezen jó példát követésre ajánljuk kereskedőink szives figyelmébe.

* **Ipartestületi előljárásági ülés.** Az ipartestület előljárásága tegnap délután tartotta április havi ülését Tóth Kálmán ipartestületi elnök vezetése mellett. A gyűlésnek kevés tárgya volt, s azt is simán, vita nélkül tárgyalta le az előljáráság. A felszabadult tanoncok kiváló szorgalmáért és szakmabeli tudásáért aranyéremmel tüntette ki az előljáráság Ramuska József kesztyűségeit, ki Kálnai Lipót keztyűgyártónál szabadult fel. — Szabaduló levelet kaptak még: Karpós József cukrász, Fazekas Ferenc kovács, Ludányi Ferenc kocsigyártó, Földesi Mihály kovács, Székely Károly kőműves, Balló Károly kocsigyártó Csehi István kőműves, Nánási Károly asztalos, Juhász József órás, Erdős Lajos asztalos, Bodnár Imre cipész, Szél István asztalos, Balla János cipész, Szabó Gábor cipész, Szegedi Mihály kosárkötő, Kozma Zsigmond kerékgyártó, Tőkés István géplakatos és Juhász Dénes szijgyártó. — Az április hónapi iparváltások és beszűntetések bejelentések után az előljárásági ülés szétoszlott.

* **Halálozások.** A tegnapi napon elhaltak: Nagy Margit ev. ref. 11 éves, Bökönyi Jánosné ev. ref. 28 éves. Görbe Gyula ev. ref. 43 éves, Szántó István róm. kath. 11 éves, Horváth József róm. kath. 53 éves. Major Juliánna ev. ref. 5 éves.

* **A nyomor halottja.** Megirtuk lapunk tegnapi számában, hogy Horváth József 40 éves szabó munkás affeletti elkeseredésében, hogy családjának a legszükségesebbet sem tudta előteremteni sósavat ivott. Beszálították a közkórházba, hol rögtön gondos ápolás alá vették, ellenszereket adtak be neki, segíteni azonban már nem tudtak rajta. A rettenetes méreg annyira összemarcangolta az elkeseredett ember belsejét hogy tegnap délután irtózató kinok között kiszűntetett. Halálát felesége és négy kis gyermeke siratja. Az öngyilkos ember holttestét felboncolják.

* **A debreceni szociáldemokrata párt** május hónap elsején tüntető körmenetet akart tartani s ennek megengedését kérte a város hatóságától. Az ilyen körmenetek tartását azonban éppen május elsején tiltja egy erre vonatkozó kormányrendelet. Erre a kormányrendeletre hivatkozással, — igen helyesen, — a polgármesteri hivatal nem engedélyezte a körmenet megtartását.

* **A vidéki sóhivatalok sorsa.** Említettük, hogy a pénzügyminiszter a vidéken levő állami sóhivatalokat, egyenkint megszünteti. E hirre vonatkozólag közlik hogy a megszűnő sóhivatalok helyét magyar kir. sójövédéki ügynökségek foglalják el. Ismeretes dolog, hogy a pénzügyminiszterium a sóárúsítást magánvállalat, egy részvénytársaság kezébe adta. Ez foglalja el az állami sóhivatalok helyét a vidéken a maga ügynökségeivel. A pénzügyminiszter e reformjával azt reméli, hogy a só árúsítása a gyorsabban s élénkebben működő kereskedelem kezébe jut, a mint az ország több nagy városában (Debrecen, Nagyvárad, Kassa, Szabadka, Pécs, Szombathely, stb.) már régebben így van. Ilyenformán már most hihetőleg a többi állami sóhivatal napjai is megvannak számlálva.

* **Örök nyugatom részletekben.** Megjárta szegény Győri Juliánna. Valami betegségében javasasszonyhoz folyamodott ki azután olyan alaposan megkurálta, hogy a beteg asszony bélehalt. A dologból bűnpör lett, s Győri Juliánának egyes részeit vegyészeti vizsgálat miatt elkészülték. Tegnap érkeztek vissza a kir. ügyészségtől a megvizsgált testrészek, miket rendőri felügyelet mellett ástak el a Kossuth utcai temetőben.

* **Tanyai kutyák támadása.** Kromenfels Bernát közös hadseregbeli százados a napokban lovon igyekezett ki a sámsoni gyakorlóterre. Vámspéres közelében egyszerre hat marcona kutya támadta meg a lovat. Kétségbeesett védekezés után sikerült is lerázni a veszedelmes dögöket, de azalatt a százados lovának hátsó lábát összeharapdálták. — A mérges állatok a Török Bálintné és Hollósy Bálintné tanyáihoz tartoznak, kiket Kromenfels százados feljelentett a rendőrségen.

Az osztálysorsjegyek vásárlása immár javában folyik, de a közönség java része még nem látta el magát ezekkel, — mert mint mindenben a sorsjegyek vá-

sárlásánál is utolsó napokra hagyja rendelése elküldését. Mindenesetre máris aktuálissá vált azzal a kérdéssel foglalkozni, hogy hol vásároljuk a legközelebbi húzáshoz a sorsjegyeket. Természetesen főleg oly főelárusítóhoz kell fordulni, ahol a legtöbb kilátás van arra, hogy a sorsjegyre nyeremény esik. Királyfi és Társa főelárusítók vevőkörének eddig legjobban kedvezett a szerencse, egymásután jutottak nagy nyereményekhez. A főelárusítók között Királyfi és Társa cég ugy szólnán a legmagyarabb s a vevőközönséggel szemben minden tekintetben a legelőzékenyebb. Ajánljuk t. olvasó közönségünknek, hogy Királyfi és Társa cégnél Budapest, Andrassy-ut 60. megrendelését minél előbb eszközölje. Az első húzás május 22 én és 23-án lesz. Egész sorsjegy 12 kor. fél sorsjegy 6-kor egynegyed sorsjegy 3 kor. egynyelcad sorsjegy 1 kor. 50 fill.

x **„Az 1869. év óta fennálló és a legjobb hírnévnek örvendő „Nemzetközi Czimiroda“** Rosenzweig József és fiai, Budapest, irodáját jóval nagyobbítja.

Ezen vállalat új helyiségei: f. év május hó elsejétől fogva, Nádor utca 23. számú házban léteznek.

x **Nagyerdei városi nyaralóban** szép földszinti lakás kiadó értekezhetni Lövkovits ékszerésznél.

x **Mi a hölgyek díszje?** Szép tisztán üde arc! Ez biztosan elérhető a Földes féle Margit-éremmel által. Nemesak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógy szerész által készített Margit-érem az összes szépitőszerek között első rangú helyet foglal el. Pár nap alatt minden arcot üdit, fiatalít és szépit. Szeplőt, kiütéseket, foltokat, ráncokat és egyéb bőrbajt eltávolít. Ara 1 korona. — Kapható a készítőnél és minden gyógyszer-tárban. Utánzatoktól óvakodjunk.

x **A Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet** 1903-ik évben az eddigi évtársulatok eredményeit mindenben felülmúló sikerrel kezdte meg a VII. évtársulat működését. Az eddigi 1890 taghoz 850 új tag iratkozott be és az előző évtársulatok 53100 törzsbetéte eddig 13000 törzsbetéttel szaporodott. A közönségre feltűnő jó hatással volt az 1902 ik év mérlege mely 40740 korona tisztajövedelmet tüntet fel. A szövetkezet fennállása óta kiadott kölesönök az elmúlt április hóban tulhaladták az egymillió koronát (1,000,000). A tagok igényeinek könnyebb kielégítése céljából a szövetkezet 8 éves törlesztéses jelzálogi kölcsönöket is engedélyez.

EGYHAZ és ISKOLA.

Egyházi gazdasági bizottsági ülés. A debreceni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága ma délután 3 órakor gyűlést tart a ref. egyházépület tanácstermében. Tárgy: Folyó ügyek.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debreczen, főtér, a városházzal szemben

Ajánlja a teljesen fémmentes s kiváló jóhatású — **MOLLITERGIN** — arcz s kézbor finomító szerét, mely folyadék amig ártalma lanságra nézve teljesen egyezik a vaselin s glycerinnel, hatására nézve azokat jóval felülmúlja. Hatása gyors és biztos! — A szélkifujta arczot vagy kezét a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi, a powder alá is igen ajánlható. Mint bőrápoló szer páratlan. — Egy üveg „MOLLITERGIN“ ára 1 kor.

is gyöngé és görnyedező rabszolgái vagyunk a földnek.

Az a fizikai tétel, mely a föld vonzásáról szól, fiziológiai tételnek is igaz s az emberiség léte, boldogulása, fejlődése annyira földhöz kötött, hogy már az evangéliumi tanítás, amely pedig kuforítása minden böleleleti tudománynak, a földhöz köti az emberi létet.

Porból lettünk, porrá leszünk! Ez a példázat első formai kifejezése a föld hatalmának s évszázadok és évezredek eseményei igazolják, hogy szerte a világon — a maguk képzeletén fölépült anyagi világon! — a föld az egyeduralkodó.

Május hónapjában minden pompázatos erejét kifejti a föld. Ekkor szöknek életbe a természet erői; ekkor bontja ki szárnyait a természet tüzmadara, amely lángot vet a létebe, az örök fejlődés soha ki nem alvó lángját.

A föld életének forradalmi időszaka a hónap. Rejtelmes pattogással, mámoros zsongással teli a levegő. Valahol nagy munka folyik. Láthatatlan erők tördelik szét bilincseiket és hosszú sóhaj borzongat a föld felett, mint rabság után a szabadbá lett szív lélegzetvétele. Ez a föld újjászületése.

S az ember, a föld rabszolgája e rejtelmes izgalom, részegítő láz közepontjában kétszeresen rabszolgája lesz e májusi napon a földnek. A föld sarjadó, felszire törő, forgatagos ereje átzuhog a szívébe, átpattog az ereibe és úgy érzi, hogy a természet forradalmi munkáját neki is vállalnia kell. Ezért van, hogy az emberiség minden reményének kivirágása követi a természet időszaki kivirágását.

A történelem bizonyítja, hogy az emberiség minden ujításra törő, világfelirgatást célzó mozgalma a májusi hajnal lázában született meg. A hatalmát teljes pompájában kifejtő földnek ereje szökött át ilyenkor az emberiség szívébe, hogy megteremtse általa a májusi biborpiros hajnalokat.

A mának, a jelennek világmegváltást hirdető eszmeharcossai, a szocializmus hívei is május első napját avatják fel ünnepüknek, önmaguk és céljaik lényegét erősítvén azzal, hogy a föld forradalmi időszakának dátumához kötik a maguk forradalmi dátumát is.

Am egyik eszme halálát követi a másik eszme születése.

A szocializmus elmulhat, elpusztulhat, de május hónapjának forradalmi lényege örök marad s mindig nőni fog olyan eszme, amely pirosbetűs ünnepi napját virágos májusi biborpiros hajnalára fogja tenni.

Mert május a természeti erők gyújtó

pontja, ahonnan kezdetét veszi a fejlődés haladás, a honnan kiindul a lét.

Biborpiros hajnalban ébred a világ, lobogó tűző nap és felettünk Május van!

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Május 2—3. Debreceni löversenyek,

Május 6. A községi iskolaszék ülése délután 5 órakor,

Május 6. Az egészségügyi bizottság ülése délután 4 órakor.

Május 7. Rendkívüli közgyűlés a városházán,

Május 11. Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának ülése délelőtt 9 órakor,

Május 11. Utolsó előadás a színházban,

Május 12—13. A nőegylet működvelő előadásai

Május 13. Hajdúvármegye állandó választmányi ülése d. e. 9 órakor,

Május 15. A vármegye tavaszi közgyűlése

Május 18. Polgármesterek országos gyűlése,

Május 21—22. Országos ifjúsági tornaverseny.

Május 22. A város Rákóczi-ünnepé.

* Az állami gyermekmenhely építése.

A Debrecenben létesítendő állami gyermekmenhely felépítésére és az épület körül előforduló egyéb munkálatokra vonatkozó pályázati hirdetményt most tette közé az illető hatóság. Eszerint az állami gyermekmenhely építésére, továbbá az épület körül előforduló egyéb munkálatokra pályázhatik minden képesített magyar iparos. Az építésnél és egyéb munkáknál felhasználható anyagot lehetőségig a magyar őstermelésből kell meríteni. Minden egyes munkacsoportra külön ajánlat teendő. Az ajánlatokat 1 koronás bélyeggel és 5 százalékos bányapénzzel ellátva május 12-én délelőtt 10 óráig kell beadni a m. kir. államépítészeti hivatalhoz, hol az építkezésre nézve délelőtt 10—12-ig bővebb felvilágosítást nyerhetnek az érdeklődők.

* **Beteg tanácsosok.** A kellemetlen időjárás miatt sok a beteg a városban s nem csoda, ha egy olyan nagy hivatalos testületnek, mint a városháza is betegek vannak. Két nap óta betegen fekszik lakásán Körner Adolf s tegnap ugyancsak beteget jelentett Oláh Károly tanácsos is. Remélhető azonban, hogy a két népszerű hivatalvezető rövid időn elfoglalja hivatalát a városházán.

* **Gebauer Károly ünnepe.** Nevezetes évforduló ünnepet ül május 3-án vasárnap Debrecen városának egyik közbecsülésben álló derék polgára, Gebauer Károly gyáros. Megünnepli ugyanis 25 éves önállóságának évfordulóját és ez alkalommal hatalmasan kifejlődött, nagyszabásúvá, országos hírűvé növekedett gyárának al-

kalmazottai és munkásai remek ezüst koszorúval fejezik ki Gebauerhez való ragaszkodásukat. A szép emlékünnepe május 3-án d. e. 8 órakor istentisztelettel kezdődik, midőn a munkások a gyászos vezetése mellett a templomba vonulnak. Azután d. e. 10 órakor mindannyian összegyűlnek a homokkerti gyártelep udvarán és ugyanekkor a gyári tisztviselők és munkások részére kiosztják a jutalom emléktárgyakat. Gebauer Károly szép ünnepének örömeiben osztozik Debrecen város közönsége is, mely 25 év alatt a gyáros személyét becsülni tanulta.

* **Személyi hír.** Publig Ernő, a tűzoltó testület parancsnoka Budapestről, ahol hivatalos ügyben járt, tegnap visszaérkezett Debrecenbe.

* **Nagy tűz a Percses-utcán.** A Percses-utcában tegnap délelőtt nagy tűz volt. A tűz a 24-ik számú nádas házhátsó részében keletkezett és a nagy szélben átterjedt a szomszédos nádas-házra is. A tűzoltóság idejekorán érkezett a helyszínre Szikszay Gyula főparancsnokkal az élén, de a rohamosan terjedő tűznél a nagy vízhiány miatt nehezen tudtak boldogulni, azonban a fenyegetett szomszédos épületek megmentése sikerült, hanem a két nádasház tetőzete teljesen leégett. Az égő házból kihordtak mindent és idejekorán sikerült egy súlyos beteg asszonyt és két beteg gyermeket is kimenteni. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A leégett házak biztosítva voltak.

* **A debreceni lovar egylet** május hónap 2-án, Szombaton délután 6 és fél órakor a városháza nagytermében tartja rendes évi közgyűlését.

* **Május 1 és a szocialisták.** A debreceni szocialisták nevében Egri András és társai kérvényt nyújtottak be a polgármesterhez, melyben engedélyt kértek körmenet és nyilvános népgyűlés tartására. A polgármester a körmenetet megtiltotta a nyilvános népgyűlést ellenben megengedte helyül jelölven ki a nagyerdőben levő régi koresolyapálya területét. A szocialista gyűlés délután 3 órakor fog kezdődni. Végh Gyula tb. főkapitány az esetleges rendetlenkedések vagy zavargások meggátolására külön intézkedett. Itt jegyezhetjük meg, hogy a mai napon az ev. ref. kollégiumban szünetelnek az előadások.

* **Az ex-lex a nép között.** Csudálatos naiv a nép jelke. El lehet ezzel hitetni mindent. Elénk dokumentuma ennek az a megtörtént és a maga valóságában szomorú história, a mit a közeli Mindszentről irnak nekünk a mai napon. Több hónappal ez előtt nagyobb munkáscsoport vonult ki Szilvásiába, a hol jó kubik-munkával biztatták őket. Kaptak is munkát és a mult hétig békeességben is dolgoztak. Az elmult héten azonban megjelent egy magyar ember a munkások telepén és hazai friss hírekkel szolgált a komáknak. Azok úgy falták a cimboraszavait, mint éhes ember a puha meleg cipót. Különösen az keltett nagy szenzációt, a mit beszéde csattanójaként mondott

BALKÁNYI fényképész.

Debrecen Piacz-utca 81.

Méltányosságáról, valamint lelkiismeretes kiszolgálásáról. Tisztelettel: **Balkányi fényképész.**

A fényképezés valamint a festészet terén külföldön szerzett gyakorlatom által képesítve vagyok művészi munkát és különlegességet előállítani. Képnagyítások-, platin-, akvarell-festmények. Egyúttal felhívom a t. közönség figyelmét dusan felszerelt raktáramra fényképezési cikkekben, mely minden irányban versenyképes. Amatőr vevőim ingyenes oktatásban részesülnek valamint díjmentesen használhatják kifogástalanul felszerelt laboratóriumomat. — A t. közönség pártfogását kérve, egyúttal biztosítom áraim

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Május 1. péntek: *Bob herceg*, daljáték A, bérlet

Május 2. szombat; *Lady Windermere legyezője*, színmű, először, B bérlet,

Május 3. vasárnap: A *doktor ur* bohózat este *Lady Windermere legyezője* színmű C, bérlet 174,

Május 4. hétfőn, *Szep Helena*, daljáték, Pálmay Ilka felléptével, Felemelt árak, B, bérletszűnet.

Május 5. kedd: *Huszáresiny*, népszínmű, Pálmay Ilka felléptével C, bérletszűnet.

— (R. Réthy Laura betegsége.) R. Réthy Laura tíz nap óta súlyos betegen fekszik. E miatt a *Szegény Jonathán* vasárnapi előadása ismét elmarad. A művész egészségi állapotában a válság szerencsésen elmúlt és így remélhető, — hogy az évad végéig még felléphet R. Réthy Laura asszony.

— (Lady Windermere legyezője.) Holnap felette érdekes színmű kerül bemutatásra, *Wilde* Oszkár kiváló angol írónak *Lady Windermere legyezője* című színműve, mely a Nemzeti Színházban mély hatást keltett. Az értékes újdonságot vasárnap este megismétlik.

— (Pálmay Ilka) A színházi iroda jelenti, hogy Pálmay Ilka hétfői és keddi vendégszereplésére máától kezdve előre váltathatók a nappali pénztárnál.

— (Beöthy László színháza.) Beöthy László, a Magyar Színház, majd a Nemzeti Színház volt igazgatója, kibérelte 15 esztendőre Budapesten a király-utcai Rémi-mulatót, melyet az öreg Somosi és lányai alapítottak. Mint dalcsarnok megbukott; de fel fog támadni mint nagy színház. Beöthy László ugyanis színházat csinál belőle s már be is nyújtotta a fővároshoz a legújabb színház terveit. Sőt hír szerint még ebben az évben, október 1-én, meg is nyílik a színház.

TÁVIRATOK.

Horvát zavargások.

Zágráb, ápr. 30. Ma délelőtt 10 órakor az állítólagos hölgy bizottság a Záporesicsben elesett Paserics Iván földművesért rekviemet tartott, a melyen mintegy 150 horvát kokárdás személy vett részt. A rekviem után a Márkus terre vonultak ahol a nemzeti himnuszt énekelték és Pasgyicsololava-kiáltások hangoztattak de a rendőrség és csendőrség gyorsan kiszorította őket innét. Több tüntető ezután az alsóvárosba vonult, ahol folytatni akarta a tüntetést de a nyomban megjelent rendőrség itt is megakadályozta ezt. Körülbelül 30 letartóztatás történt, még pedig legnagyobb részt hölgyeket tartóztattak le.

Diákok tüntetése.

Budapest, ápr. 30. A műegyetem kertjében mintegy 150 diák gyűlt össze. A rendőrség a kaput bezáratta, ezért aztán a diákok az egyetemi aulába vonultak, küldöttségük a rektornál panaszt tett a rendőrség ellen. A rektor nyugalomra intette őket. Körülbelül 100 diák

a nemzeti kaszinó elé vonult, a hol egy óra hosszat csufondárosan énekelték a Gotterhaltót, közbe lármáztak és füttyültek. A rendőrség szétkergette őket. Hetet ellenszegülés miatt letartóztatott.

Kormány megbizottak Berlinben.

Berlin, ápr. 30. Hieronymi Károly magyar és Baerenreither Károly osztrák képviselők mint a magyar és az osztrák kormány megbizottai Berlinbe érkeztek, hogy az újonnan kötendő kereskedelmi szerződések ügyében tárgyaljanak. — A képviselőket Szőgyeny nagykövet bemutatta Bülov kancellárnak.

Előléptetések a honvédségnél.

Bécs, ápr. 30. A májusi előléptéseknél a m. kir. honvédség kötelékében tábornokok lettek: Rohr Ferenc, Nyiry Sándor, Hoffmann Hugó, Kolozsváry Dezső ezredesek, Sorsich Béla őrnagy a pécsi hadapród iskola parancsnoka alezredes lett.

Gabona főzsde.

Budapest, ápr. 30. Fuzakinálát mérsékelvételkezőv korlátolt, Nyugodt irányzat melle 12.000 métermázsa került forgalomba tartatlan áralon. Egyéb gabonanemek változatlanok idő: szép.

Buza áprilisra	0.00—00.
„ májusra	7.74—75.
„ októberre	7.52—53.
Rozs áprilisra	0.00—00.
„ októberre	6.54—55.
Zab áprilisra	0.00—00.
„ októberre	5.59—60.
Tengeri májusra	6.27—29
„ júliusra	6.30—31
Repce augusztusra	12.50—1260.

LEGÚJABB.

A budapesti Rákóczi-ünnep. A május 10-iki Rákóczi-ünnepen újabban elvállalták a szereplést Blaha Lujza, Maróthy Margit, Szoyér Ilonka. Tegnap az ifjuság küldöttségileg tisztelgett Kossuth Ferencnél, a ki igen szívesen elvállalta a védnökséget, továbbá Maróthy Margitnál, ki dalokat fog az ünnepségen szavalni zenekísérettel mellett. Ma este 7 órakor a rendezőség ülést tart, melyen a folyó ügyeket beszélük meg s bírálat alá veszik a beérkezett ünnepi ódákat.

Megszűnt napilap, Budapesten a Magyar Világ című napilap tegnap megszűnt. Benedek Elek, a kiváló író szerkesztette, még pedig nem köznapi szellemben. Előkelő irodalmi ízlés, felekölt társadalom politikai gondolkodás és egyenes. tüzes nemzeti lélek jellemezte a lapot, melyért igazán kár. Benedek Elek rendkívül érdekes cikkben bucsuztatta el a Magyar Világot.

Nemzetiségi igazató büntetése. Pacatián V. Tivadar egyike a legveszedelmesebb oláh igazatóknak, a kik a legnagyobb gyűlölettel és elkeseredettséggel irnak a magyarságról. Egész könyvet írt, a magyar történelmet meghamisítva, olyan vádakkal illeti a nemzetet, a melyek az oláhságot a magyar állam ellen lazítják. A budapesti kir. ügyészség elkobozta a könyvet, az esküdtbíró pedig az elmúlt évben nemzetiségi igazatásért nyolc hónapi államfogházra ítelt. A vádlott

semmisségi panaszt adott be az ítélet ellen, melylyel azonban a Kuria büntető tanácsa tegnapi ülésében vádlottat elutasította.

Esküvő a halálos ágyon. Rákos-Keresztur községben megható eset történt: Balogh Péter földesgazda nőül vette a haldokló Sztrugka Rózsit. A anyakönyves tegnap megjelent a vőlegényvel és a tanukkal a haldokló leány ágyánál és összeadta a vőlegényével. A polgári esketés után a leány néhány óra múlva meghalt.

Borzalmas öngyilkosság. A főváros szomszédságában levő Szent Lőrinc telepen az elmúlt éjjel borzalmas öngyilkosság történt. Gonza Márkus 63 éves éjgányzenészt szél érte pár hónappal ezelőtt még pedig a bal kezén, úgy hogy munkaképtelen lett. Tegnap azután elkeseredett állapotában lefeküdt, leöntötte magát petróleummal s meggyújtotta magát. Mire észrevették holtra égett.

Szerkesztői üzenetek.

J. K. Mihelyt a jó Isten ránk mosolyog, kimegyünk. A kéziratokkal baj esett. Érthetetlen módon elkallódtak. Most már valami mást, újat kérünk.

S. L. Ne esodálkozzék az efféle megrováson. A nagyváradi színésznő kifogásolta a lap a plüss lovagló ruhát, mondván a bíráló, hogy először látott lovagló ruhát plüssből. Pedig az a színésznő sem tett egyebet, mint a többi — felutazott vagy levelet írt Budapestre és utánazta a budapesti szereplő játékat és ruhát. Annyi bizonyos, hogy Pálmay Ilka szintén plüss lovagló ruhát visel a Bajuszban.

Regénycsarnok.

Mili néni németje.

Írta: Vértessy Gyula.

(Folytatás.)

Hazahoztuk és betettük esküdtnek, de bizony itt is csak mulatni akart! Még szerencséje, hogy hamarosan agyonitta magát! Pedig jó fiu volt szegény, de nagyon könnyelmű, az Isten nyugosztalja — Ez meg Bella nénéd az anyád huga. Ugye milyen szép volt! Ilyen szép volt a ravatalon is! Készakarva emészette el magát! Szegény kis Bellácska

Valami kóbor színésztrupp barangolt erre felé és az egyik csavargóba beleszeretett. Az verseket firkált hozzá, megszerelmes leveleket írogatott neki és elcsavarta a fejét. Mikor elmentek innen, utána szökött. Az apád hozta vissza a harmadik faluból (neki kellett érte menni mert már akkor nem élt Bellácskának se az apja, se anyja; apádék tartották, de hiába hozta haza, a leány csak sorvadtt az után a komédiás után, mig végre meghalt. Azt mondták, hogy mérgett ivott, csak egy pohár hideg vizet, mikor melege volt. Hektikát kapott, elpatkolt.

— Itt meg az Imre bátyád! Az én drága uramöcsém. Nézd, milyen csinos legény volt: Hetyke, eibizakodott kölyök! Katonaruhában volt csak szép! A forradalomban honvédtiszt volt! Nem tudom ugyan, hogy lett tiszté, mert mindig idehaza ült és kurizált a leányoknak. Mikor már hazajött, akkor előre tudtuk, hogy ütközet lesz, az elől szökött haza, beteget jelentve. Azután gazdatiszt lett: de ott sem maradt meg.

Pedig micsoda fenyes házasságot köthetett volna ez az Imre! Szép legény volt, okos is, de neki mindenki keves volt. Pedig a Mariássy Lenke is szerelmes volt belé. Vele megkapta volna az

egész Apafája pusztát, de neki grófkisasszony kellett volna. Végre is vénségére elvett valami molnárnét. Ezt az Imrét meg Bénit tulajdonképen ki kellene innen dobni. Nem érdemlik meg, hogy a többiek közt legyenek! Nem méltók hozzájuk! De tudja Isten, sajnálom őket. Elvégre mégis csak a familiából valók. Nem lehet őket kitagadni.

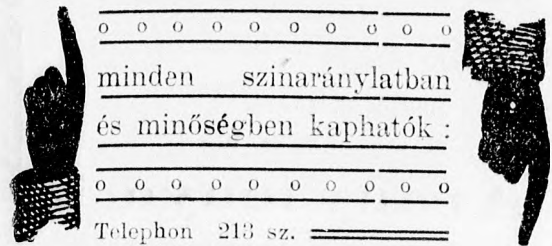
Pedig milyen hitványak voltak ők a többiekhez képest!

Es előkerültek a Mili néni memóriájából (mely tele volt mindennel, mint a himzett ridikülje) a családi legendák: mesés bátorságu és csodálatos eszű emberek, hadverő hősekről méznél édeesebb száju szónokokról, híres táblabírákról, bécsi fakultást végzett doktorokról.

Szobapadló-máz

és

Parquette-kenőcsök

minden színaránylatban és minőségben kaphatók:

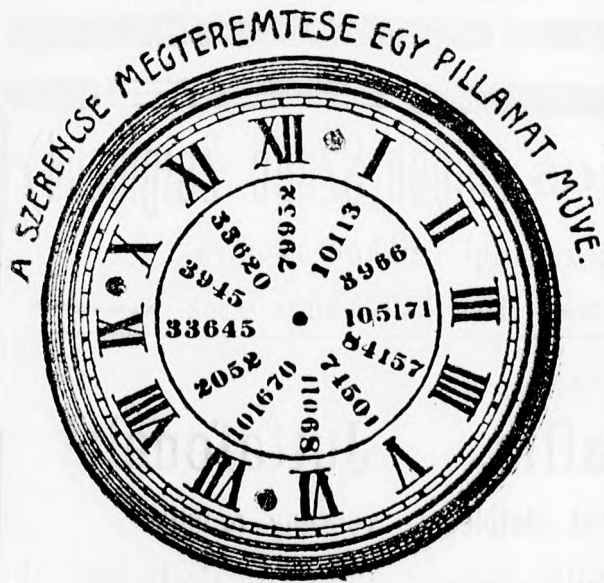
Telephon 213 sz.

Komlóssy Lajos

fűszer és gyarmatárak kereskedése.
Piac- és Hatvan-utca sarkán.

Szerencse-óra.

Az a sorsjegyszámot rendelje meg levelezőlap által, mely ama óra mellett van feltüntetve, a mely időben ezen hirdetéset olvassa.

Az óra belsejében feltüntetett szerencseszámok kizárólag.

BENKŐ bankháznál

kaphatók

Budapest, Andrassy-ut 79.

Húzás május 22. és 23-án.

Az I-ső osztályu sorsjegyek árai:

1. 50 K.	1/2. 3. - K.	1/3. 6. - K.	1/4. 12 - K.
----------	--------------	--------------	--------------

A mi vevőink azon előnyben részesülnek, hogy befizetéseiket postatakarékpénztári cheque útján tehát **költségmentesen** teljesíthetik.

Természetesen el nem maradhat ott se a nagy ribellis alispán históriája, a kit József császár maga elé hivatott Bécsbe ad audiendum és a ki ott is meg merte mondani az igazat a császár palotájában, a császár szemébe, — de a család másik büszkeségének a története — a nagyapám öcsesé, a ki udvari orvosa volt a török szultánnak és a ki mikor hazakerült, a rabasszonyait is mind magával hozta!

Es sorba előkerültek a többiek, a kik a családi legendákban mind szerepet játszottak.

(Folytatása következik.)

NYILT-TÉR.)

Fix fizetéssel

alkalmaztatnak oly intelligens, megbízható egyének (nők is), kik gyermekbiztosítások szerzésével kívánnak foglalkozni. — Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Szíves tudomására hozzuk a nagyérdemű közönségnek, hogy

a Csapó-utczai 6. számú házba áthelyezendő

Liszt és korpa raktárunk

a mai kor igényeinek megfelelő teljes átalakítása és újonnan leendő be-
rendezése miatt

Május hó 10-én

lesz a nagyérdemű közönség rendelkezésére bocsátható.

Teljes tisztelettel.

Az „István“ gőzmalom társulat igazgatósága.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvényvédelme alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balzsam: 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeiben, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kitűnően használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségeiben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsasággal meggyógyítja a gyomorgörcsöt, kólikát és hascsikarást. 5. Gyöngéd székelést okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépkört és a mélabut és megerősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájjoshadásnál és minden fog- és szájbetegségeknél, megszünteti a felbőgést és a száj meg a gyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyszer képez minden sebre, lázas kiütések, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok, rüh, kősz és bőrkütyések ellen, megszünteti a fejfájás, zugást, szaggatást, közvényt, fül-fájást stb. Vigyázni kell mindig a zöld apácza védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozatjuk a gyárból, eredeti karton-dobozokban; bérmentve bármely postaállomásra Ausztria-Magyarországon 13 kis-, vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Küldés csak az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse.

Ez a gyógyszerében felülmulhatatlan két szer soha sem romlik meg, hanem ellenkezőleg mentől öregebbek, annál értékesebb és hatékonyabbakká válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minál-fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig meghozzák a segílyt és sikert, legalább az orvos megerkezétségig; természetesen soha sem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugyevezett pótszerekhez nyulni, melyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitűnő, olcsó, megbízható, amellel teljesen ártalmatlan, világűrű szerhez, melyet minden ehető-ségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismérvével megkapni, ott rendel-jék meg közvetlenül ily czim alatt:

Thierry (Adolf) Örangyal-gyógyszertára Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Központiraktár Budapesten, Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach S gyógyszerésznél és Béancesb Brady C. gyógyszerésznél.

A párisi villágkiállításon „Grand Prix”-t a legnagyobb kitüntetés.

A magy. királyi államvasutak gépgyárának vezér ügynöksége

Budapest, V. ker., Váci-körut 52. szám.

Ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült, 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzeséplő-készleteit, 14, 16, és 20 lóerejű Compound-lokomobiljait és végre

MILLENNIUM Legújabb szerkezetű fűkaszaló-, marokrakó- és kévekötő-aratógépeit, továbbá aczelöntésű ekefelővel ellátott ekélt és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Nagyerdei városi nyaralóban szép földszinti lakás kiadó.

Értekezhetni Lőfkovits ékszerésznél.

Paczelt János virágkereskedése alkalmi ajánlata Debreczenben Konyhakerti és virágmagvakat legjobb és legszebb fajokból.

Spárga gyökér, három évesek, száza 4 korona. — Eper palántok, legjobb fajokból, száza 4 korona.

Gyümölestájakat és diszbokrokat, Glycine és Bignonia futó növényeket, eserepekben nyíló virágokat, esokrokat és koszorukat legszebb kivitelben. — Magos törzsi két éves rózsafákat, friss hónapos retket és salátát.

Szives megrendeléseket kéri:

Paczelt János.

Magyar királyi államvasutak.

40709 903 szám.

A III.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a jövő 1904. évi január hó 1-től számított 3 és esetleg 5 évre, vagyis 1906 esetleg 1908 év végéig a használatban levő kezelési nyomtatványok és az ezekkel kapcsolatos könyvkötő munkáknak szállítását biztosítani kívánván, ezzennel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiírás tárgyát képező kezelési nyomtatványok és ezekkel kapcsolatos könyvkötő munkák szállítására vonatkozó részletes feltételek és módok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magyar királyi államvasutak igazgatósága, anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy ut 73. II. emelet 54. ajtó) kaphatók.

Budapest, 1903. március havában.

Az igazgatóság.

(Utánnemés nem díjaztatik.)

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy üveg palaczk ára frt. 1'35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz.

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 doboz ára 45 kr. — Mindenkor kaphatók:

Szent-Királyi Tivadar cégnél Debreczenben.

Komlóssy Lajos (előbb Szabó Zsigmond)

fűszer, mag- és gazdasági cikkek raktára

Debreczen, Piacz-Hatvan-utca sarok.

Ajánl:

Rézgálicz, Raffia, Juttafonalat

minőségét és olcsó árát illetőleg — verseny nélkül!

LISZT-HARMAT [Oidium] szőlőbetegség ellen kipróbált legjobb szer az

eredeti francia kénpor

Ára 50 kilogrammos zsákokban 22 fillér kilónként
„ 2-10 „ „ 26 „ „

használata legolcsóbb és mégis a legbiztosabb

A por kapható és megrendelhető:

KOMLÓSSY LAJOS

Telephon 213 szám.

fűszer és gazdasági cikkek raktárában.
Debreczen, Piacz-Hatvan-utca sarkán.

Debreczen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.